

Trung Quốc cũng lo ngại i Iran chặn eo biển n Hormuz

Trong lúc Ph&#ng Tây tăng sức ép lên Iran, Trung Quốc rơi vào ca&#nh khó x&#.

Vì là ba&#n hàng lớn nhất và khách hàng mua dầu thô nhiều nhất củ a Tehran, (20% tổng củ xuất củ u củ a Iran), s&# h&#p tác củ a Bắc Kinh đóng vai trò tro&#ng yếu nếu Ph&#ng Tây muốn thành công trong kế sách ngăn Iran làm giàu uranium.

Thế nh&#ng cũng ch&#a rõ gì rõ ràng là Trung Quốc sẽ chấp nh&#n chuy&#n đó.

Khi Bộ tr&#ng Tài chính Hoa Kỳ, ông Timothy Geithner thăm Bắc Kinh đầu tháng 1 này đề&# hỏi thúc các nhà lãnh đ&#o Trung Quốc trong chuy&#n Iran, n&#c chủ&# nhà đã li&#ch s&# nói không.

Tuy vậy, vì tâm quan tro&#ng củ a mỗi bang giao v&#i Ph&#ng Tây, nhất là v&#i Mỹ, Trung Quốc không thể hoàn toàn bỏ qua sức ép đó đề&# c&# tiếp tục làm ăn v&#i Iran nh&# chặn củ chuy&#n gì xa&#y ra.

Đề&# hi&#u cách Trung Quốc ba&#o về&# quyền lợi củ a họ trong hoàn ca&#nh khó khăn và nhiều rủi ro thế này, chúng ta cần xem tr&#c hết điều gì là đ&#ng lợi củ cho chính sách ngo&#i giao củ a Trung Quốc v&#i Iran.

An ninh năng lượng

TQ bán khoản vôn nguồn nhân dân u Iran

Tác Giả: Bùi Mãn Hân gäi täi BBC tä Hoa Kä
Thứ Hai, 16 Tháng 1 Năm 2012 21:49

Điều hiän nhiän nhất là läi ích kinh tế.

Iran đang đäng hàng thä ba trong số näc cung cấp dầu thô cho Trung Quốc, bằng khoaäng 500 nghìn thùng mỗi ngày và vì thế, Tehran đóng vai trò sống còn trên bàn cä an ninh năng läiäng cuäa Trung Quốc.

Mất đi nguồn dầu tä Trung Quốc sẽ ngay lập täc gây cän sốc về cung cäng cho Trung Quốc, trä khi các näc saän xuất dầu khác, như Ả Rập Saudi, nhäy vào bù ngay lập täi đäiäc khoaäng thiếu hụt.

Hän nữa, các công ty dầu cuäa Trung Quốc đã ký nhäng häp đäng hàng tyä đä la đä khai thác năng läiäng và loäc dầu väi các đối tác Iran.

Trung Quốc sẽ mất nhäng häp đäng béo bä này nếu tham gia cấm vän Iran cùng Phäng Tây.

Bä träng tài chính Mä Timothy Geithner thăm Trung Quäc vì vän đä Iran

Vä nguyên tắc, Bắc Kinh cũng luôn chống lại läi nhä cấm vän nói chung. Còn trong träng häp cuäa Iran, Trung Quốc chắc cũng sẽ chấp nhận làm theo môät khi cấm vän về dầu đäiäc Häi đäng Baäo an Liên Hiäp Quốc thông qua. Nhäng vì đây là sáng kiến do Hoa Kỳ và các näc châu Âu nêu ra, Trung Quốc coi đó là hành đäng thiếu chính danh quốc tế.

Dù thế nào thì vụ Hoa Kỳ nhằm vào chäng trình hạt nhân cuäa Iran cũng làm i khiến Bắc Kinh cho là môät ví dụ tiếp theo cuäa tiêu chuän näc đäi mà Hoa Kỳ đem ra áp dụng – Hoa Kỳ väa nhắm mắt đä Israel có vũ khí nguyên tä nhäng đe dọa dùng vũ läiäc đä chống lại chäng trình cuäa Iran – và vì thế, Trung Quốc vẫn đi con đäng ‘trung dung chi đäo’, không ngä về phía nào.

S&# u&# ng h&# co&# nhi&# u n&# c

Trung Quốc công nh&# n quy&#n cu&# a Iran đ&# c làm giàu uranium ch&# ng nào vẫn tuân thủ các tiêu chu&#n cu&# a C&# quan Năng l&# ng Nguyên t&# Quốc tế (IAEA). Trung Quốc u&# ng h&# cấm v&#n nh&#m vào Iran chi&# nh&# cách bu&#c Iran xác tín các cam kết thi hành lu&#t quốc tế mà thôi.

Các l&#i ích kinh tế và ba&#n năng không &# a cấm v&#n khiến Trung Quốc nghi ng&# về đề nghị cấm v&#n dân thô nh&#m vào Iran.

Nh&# ng Trung Quốc cũng pha&#i xem xét cái giá pha&#i tra&# mô&#t khi ho&# làm b&#c lòng nh&#ng ba&#n hàng l&#n nhất.

Giao th&# ng v&#i Washington chắc chắn là chuy&#n quan tro&# ng h&#n cho quy&#n l&#i quốc gia cu&# a Trung Quốc h&#n là quan h&# v&#i Iran.

Hoa Kỳ đang là thị tr&#ng xuất kh&#u l&#n th&# nhì, chi&# sau EU cho hàng hóa Trung Quốc.

N&#c Mỹ cũng có đây ph&# ng ti&#n khiến Trung Quốc khó khăn mô&#t khi Washington có lý do đ&# tin rằng Trung Quốc cố ý phá cố gắng cu&# a Mỹ bu&#c Iran ng&# ng ch&# ng trình ha&#t nhân.

Đ&# ng d&# Saudi

Tình hình ch&# a hết ph&#c ta&#p cho Trung Quốc vì n&#c này cũng pha&#i tính đến s&# đối đầu sâu n&# ng cu&# a A&# R&#p Saudi tr&#c ch&# ng trình ha&#t nhân cu&# a Iran. T&# nhiều năm qua, Trung Quốc chăm sóc quan h&# v&#i A&# R&#p Saudi, quốc gia cung &#ng d&#u hàng d&#u cho Trung Quốc.

Hội gia đình tháng 1 này, Thủ tướng Ôn Gia Bảo đã thăm Ả Rập Saudi để tăng cường quan hệ.

Quốc gia này quan trọng hơn Iran nhiều nếu nhìn từ góc độ an ninh năng lượng với Trung Quốc.

Và vì thế, Trung Quốc không dám làm Ả Rập Saudi khó chịu vì Iran.

"Tình hình chắc hẳn hết phần cho Trung Quốc vì nước này cũng phải tính đến số đối đầu sâu nặng của Ả Rập Saudi trước công trình hạt nhân của Iran."

Cuối cùng, những nhân vật mang đầu óc thực tiễn Bắc Kinh hiểu rằng ngay tại Israel cũng có những sức ép ngày càng tăng để nước này tấn công phòng ngừa phá các công sở hạt nhân của Iran, chấp nhận các lệnh trừng phạt mà thực tế sẽ làm Iran đau đớn có thể là cách duy nhất để xóa đi kịch bản tồi nhất: một cuộc chiến tại vùng Vịnh Ba Tư làm gián đoạn dầu qua eo biển Hormuz và dẫn tới khủng hoảng dầu toàn cầu.

Cách đi 'trung dung chi đạo' mà Bắc Kinh có thể sẽ theo, dù không mấy muộn màng, là cách bảo vệ quyền lợi riêng trên nhiều mặt trận.

Đề trách không hoàn toàn biến Iran từ bạn thành thù, Trung Quốc sẽ vẫn chính thức phải đối lập cấm vận dầu với Iran.

Nhưng nếu các nước nhập dầu khác như Nhật Bản và Hàn Quốc ủng hộ cấm vận, Trung Quốc cũng sẽ bắt đầu gia nhập hàng ngũ nhập từ Iran với nhiều cách lý giải khác nhau, và như thế cũng đề ra không phải là nước phá đám với kế hoạch của Phương Tây.

Cùng lúc, Trung Quốc sẽ cố gắng có lợi cam kết mà như mẹ từ Ả Rập Saudi về nguồn cung ứng dầu bù vào hàng nhập khẩu mất đi từ Iran.

Các tính toán này có thể không làm Trung Quốc tránh được cơn bão phải nhìn một cuộc

TQ bắn khoản về nguồn dân u Iran

Tác Giả: Bùi Mãn Hân gửi tới BBC từ Hoa Kỳ
Thứ Hai, 16 Tháng 1 Năm 2012 21:49

xung đột quân sự có hậu quả tại hai vùng Vi nh nếu Israel mất kiên nhẫn và vẫn tấn công Iran dù Hoa Kỳ phản đối.

Nhng trong cuộc ch i nguyên t đây bất trắc và kịch tính Trung Quốc cũng chẳng còn lá bài nào khác.

Bài viết cho BBC thể hi n quan đi m của giáo sư Bùi Mãn Hân (Pei Minxin) ở tr ởng Claremont McKenna, California, Hoa Kỳ.